

Hangvarkusten på Gotland

Av Janne Lindahl och Göran Ankarlilja

Kuststräckan vid Hall–Hangvars naturreservat är inte känd som en av de mest frekventerade förlisningsplatserna på Gotland. Fast bara för några år sedan körde ett mindre lastfartyg rätt upp på land, men fartyget bärgades. Janne Lindahl, som är från bygden, hade föreslagit att Gotlands Havsgille (se *Marinarkeologisk tidskrift* nr 3–4/2000) skulle förlägga några dyk vid Häftings fiskeläge för att söka efter ett ankare som blivit kvar vid bärgningen av fartyget *Albacore* som grundstötte 1934. Han hade fått höra historien av K.G. Gardell från Hangvar. Vi gjorde därför ett försök att finna ankaret, och – tro det eller ej – så fann ett av dykparen det redan det första dyket (figur 1).

Fyndet av ankaret glädde medlemmarna i hembygdsföreningen, och en dag fick Janne låna ett häfte med kopior på tidningsutklipp. I artiklarna talas om *Maines* förlisning 1931 och *Albacore* 1934, och i en av artiklarna nämns det förlista fartyget *Carolus* 1922. På stranden vid Häftings fiskeläge har det i många år legat ett stort roder (figur 2). Kommer det från något av de här fartygen eller något annat?

I Sjöhistoriska museets vrakregister finns inget vrak med från den här kuststräckan, men i museets förlisningsregister finns slupen *Julius* (1856), galeasen *Desideria* (1829), och kanske slupen *Thilda* (1854) kan räknas dit också. I Bruno Erikssons *Vrakliggare* 1982 finns *Carolus*

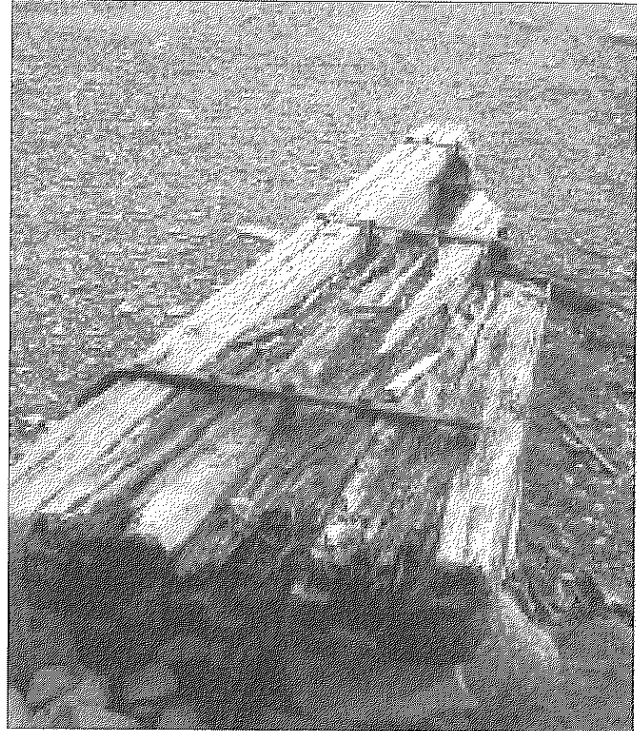

Foto: Gotlands Havsgille

Figur 2. Det cirka tre meter långa roderet på stranden vid Häftings fiskeläge.

(1922) med. *Carolus* var lastad med lervaror på väg från Landskrona till Stockholm. På ett ställe vid stranden ligger ännu mycket krossat tegel. I vrakliggaren står också om *Astrid* som strandade 1968, blev bärgad men sedan sjönk på djupt vatten – okänt dock var.

Av de här uppgifterna att döma tillhör nog roderet *Maine*, eller *Carolus* som enligt tidningsartikeln legat på stranden i många år. Kuststräckan som inte tidigare hade verkat så spännande visade sig vara riktigt intressant och kommer nog att bli avdykt av oss efterhand. Eftersom Gotland har över 40 landmil kuststräcka och ett antal småöar och stora grundområden är det nog bra att koncentrera sig på en bit i taget – att "muta" in ett område att bli proffsig på. Det här är nog Jannes "inmutning". Vilken blir Din?

Janne Lindahl är dykande amatörarkeolog och arkivforskare. Göran Ankarlilja är arkeolog och dykare. Båda är verksamma inom den ideella föreningen Gotlands Havsgille

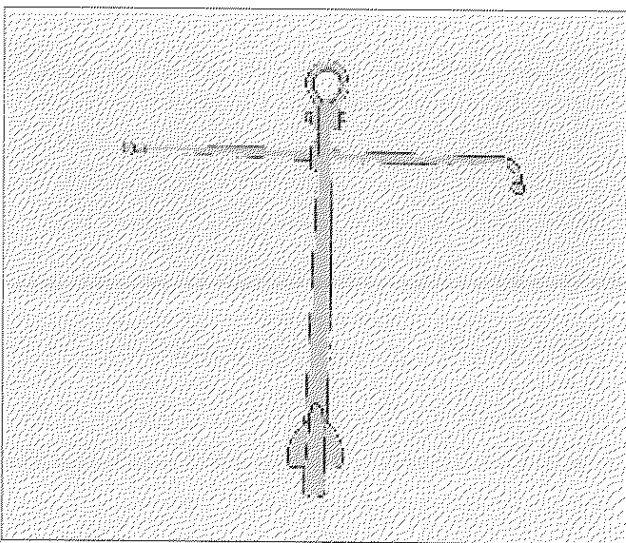

Illustration: Gotlands Havsgille

Figur 1. Ankaret som påträffades vid Häftings fiskeläge är av denna typ.